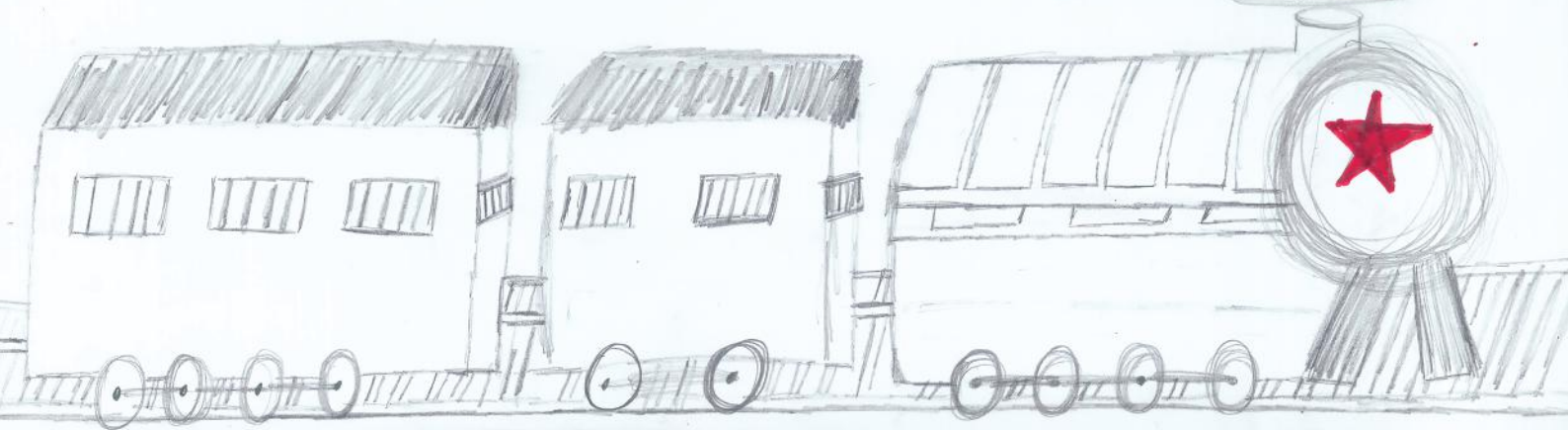

SYBERYJSKA BAŚŃ

SYBIRAC

SYBERYJSKA BAŚŃ

Białystok 2020

Projekt Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Razem dla Edukacji to inicjatywa współfinansowana przez MEN w ramach konkursu na lata 2019-2020 „Rodzina polonijna. Współpraca szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw oraz organizacji społecznych za granicą prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim ze szkołami w Polsce”.

Zadaniem projektu jest kształtowanie polskiej tożsamości poprzez promowanie polskiej tradycji poza granicami kraju.

Książeczka „Syberyjska baśń” jest efektem współpracy w ramach projektu „Razem dla Edukacji” dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Sybiraków w Białymstoku oraz Szkoły przy Polskim Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Odrodzenie” w Kirgistanie w latach 2019-2020. Obie placówki ze względu na swój wielokulturowy profil, uczestniczyły w zajęciach z języka polskiego, historii, warsztatach, wystawach i konkursach, aby poznać historię polskich zesłańców na Sybir. Głównym celem przedsięwzięcia jest budzenie świadomości historycznej wśród dzieci w obu krajach.

„Syberyjską baśń”, przedstawiającą losy polskich Sybiraków napisali dzieci, a ilustracje ich opowieści powstały podczas warsztatów plastycznych, w których uczestniczyli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 im. Sybiraków w Białymstoku i Szkoły przy PSKO „Odrodzenie” w Biszkek w Kirgistanie.

MY SYBIRACY

Oto my Sybiracy,
Prawdziwi polscy rodacy.
Niewielu nas już zostało,
Bo lat mamy niemało.
Za nami trudna historia,
Długa droga i wojna.

Przeżyliśmy wiele chwil ciężkich,
Lecz duch walki w nas zawsze zwyciężył.
Pojęliśmy zatem co w życiu ważne,
Bóg, Honor, Ojczyzna w naszych sercach na zawsze.

Julia Żmudzka, kl. Va

Oliwia Laskowska, kl. VIIIc

SYBIRACY

Walenie do drzwi i krzyk obcych słów,
ze snu głębokiego brutalnie wyrwały.
Świadkiem tych scen był niemy księżyc nów.
Przed domem z sowiecką gwiazdą samochody stały.

Płaczące dzieci, przybici ojcowie,
przejęte matki, bezbronni synowie,
opuścić w pośpiechu musieli swój kraj.
Sowieccy oprawcy obiecali im raj.

W dalekiej Syberii, w bydlących wagonach,
niejeden podróżny z głodu zmarł.
Polakom przyszło tam spędzić wiele lat,
a od Ojczyzny dzielił ich drogi szmat.

Głód, bieda, rozpacz i łzy,
towarzyszami były syberyjskich dni.
Tajga na zawsze została domem dla wielu,
do Polski, po latach, z ogromnym trudem wróciło niewielu.

Kacper Kraśnicki, kl. Va

Paulina Zięciak, kl. VIIc

SYBIRACY

W zimowy dzień, tak jakoś nad ranem
Wróg wtargnął do naszych izb.
Z domu wygnano, nic zabrać nie dano,
Gdzie nas wywiozą, nie wie nikt.

W ciasnym wagonie stoimy skuleni
Każdy się modli o cud.
Nad nami niebo takie obce
I ziemia też nie nasza jest.

Lecz poddać nam się jest zakazane
O chlebie i wodzie dumnie trzeba iść
Jedyna jest to dla nas droga,
By przetrwać okrucieństwo wroga,
By walczyć o wolność
Naszą i rodzin naszych.

Karolina Łempicka, kl. Va

Sogdiana Teshebaeva, Kirgistan

SYBIRACY

Był wieczór, ciemno na dworze.
Kolacja na stole, krowy w oborze.
Siedzieli już wszyscy
I jeść chcieli.
Rozległo się pukanie,
Za klamkę szarpanie.
Drzwi z zawiasów wyważone.
To żołnierz we własnej osobie.
Zabrał nas wszystkich, bez wyjątku żadnego.
I wsadził do wagonu chłodnego, brudnego.
Wszyscy na ścisk byli upchani,
Wszyscy zmęczeni i wygłodniali.

Długo jechaliśmy bez postoju,
Bez jedzenia i napoju.
Wyrzucili nas na śniegu
Bez powodu nijakiego.
Każdy już tracił powoli nadzieję,
Że jeszcze wróci na swoją ziemię.
Ciężko nam było się z faktem pogodzić,
Że to już koniec i kres nasz nadchodzi.
Lecz byli tacy, co w nas wierzyli.
I dzięki nim myśmy wrócili.
Historia z pokolenia na pokolenie przekazywana,
By nie została nigdy zapomniana!

Rebeka Kasperuk, kl. Vc

Sofia Biktagirova, Kirgistan

PAMIĘTAMY

Zabrali Was w mroźną zimę z domu.
Kazali Wam wsiąść do ciasnych wagonów.
Wywieźli na Sybir w dalekie strony.
Wzięli ojców, dzieci, żony.

Zmusili żeby ciężko pracować.
Dużo drwa rąbać, nosić, piłować.
Chcemy pamiętać o tym na zawsze,
Więc nasza szkoła nosi imię Wasze!

Dawid Konstańczuk, kl. IVb

Zuzanna Szwedko, kl. VIIIc

OŁOWIANY ŻOŁNIERZYK

Ołowianego żołnierzyka z kolekcji wojaków
w tę noc wsunąłem głęboko w kieszeni.

I jechał ze mną jak najlepszy przyjaciel
wozem w mrozie i pociągiem na koniec świata.

W lepiance pod poduszką słomianą schowany czekał na wieczór,
Gdy po wyrębie lasu wracała mama i niosła chleb, kawałki chleba...

Kradł ze mną ziemniaki, bo byłem głodny
I płakał ze mną w kąciku, bo obco, bo strach...

Po latach wrócił ze mną do domu, którego nie było...
I stoi na półce jak relikwia.
Jak niemożliwe, jak za trudne, jak mój syberyjski świat...

Paweł Stocki, kl. Vb

Marta Wojciechowska, kl. VIIc

SMUTNE DZIECIŃSTWO

Sybiracy kiedyś też byli mali,
Też się śmiali, też się wygłupiali.
Ich życie się zmieniło, gdy wsiedli do pociągu,
Z zimnymi wagonami, ciemnymi bez komfortu.

Wyjechali daleko od swojej ojczyzny,
Tam zaznali bólu i zdobyli blizny
Większość nie przeżyła,
Tym co się udało,
W pamięci pozostanie to, co ich spotkało.

Dawid Lulewicz, kl. VIe

Wiktoria Wróblewska, kl. VIb

SYBIRACY

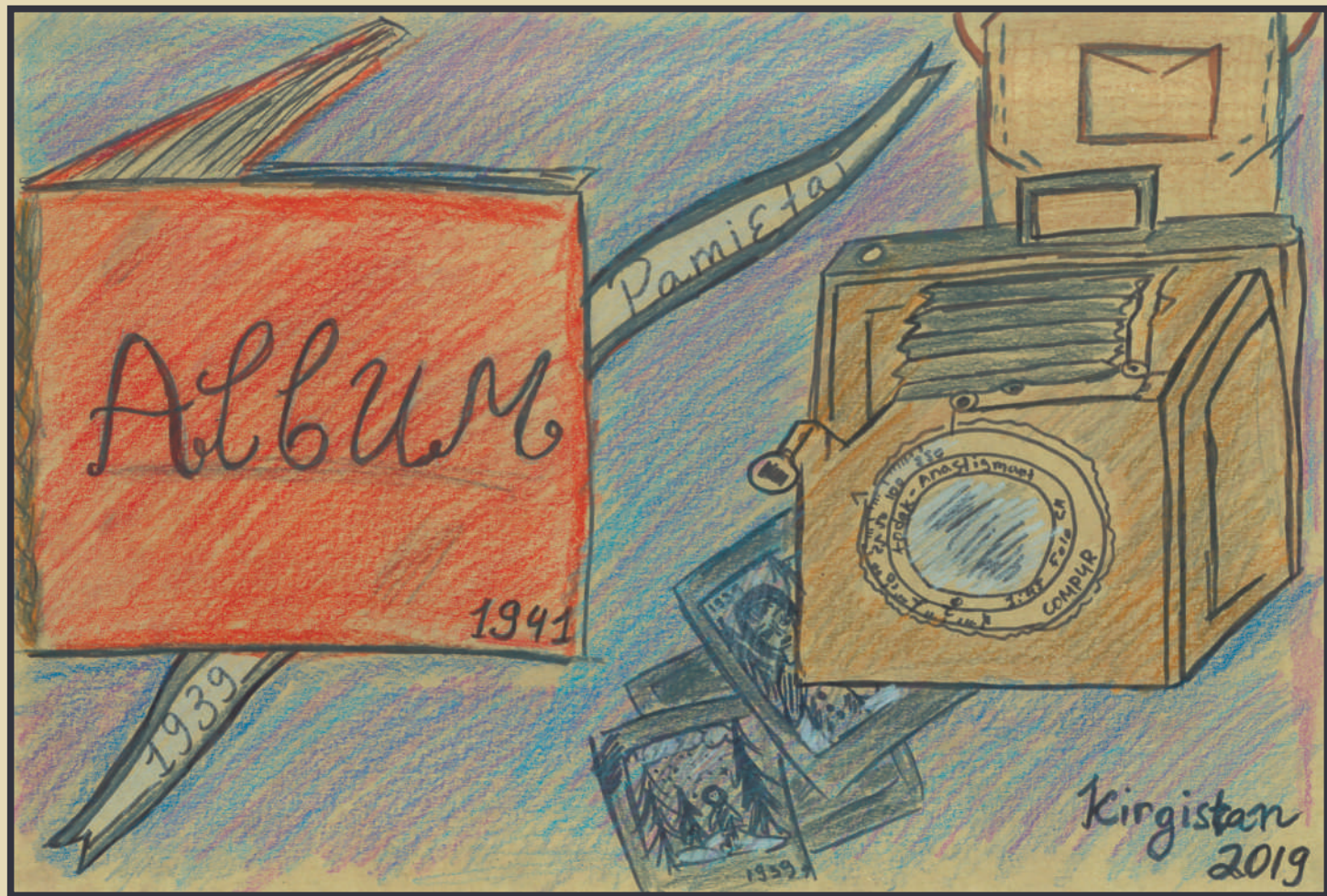
Podstępne zło znienacka przybyło
Swą czarną szatą Ojczyznę przykryło
Wkoło płacz, o pomoc wołanie

Oczy ku niebu zwrócone „Dlaczego Panie?”
Po łzach i krwi, bose stopy ścieżkę wytaczają
Spokój domu rodzinnego w bydlęcy wagon zmieniają

Odebrana wolność, nadzieja, wnet wiara znika
Głód, chłód, choroba wiele oczu na zawsze zamyka
Tysiące niewinnych w obcej ziemi spoczęło

Żniwo zebrane przez zbrodnicze dzieło
Dziś mówimy: „Zwycięstwo, oni wciąż żyją”
W naszej pamięci ich serca niech biją!

Gabriela Humienna, kl. VIIc

Diana Savina, Kirgistan

SYBIRACY OCZAMI DZIECKA

Dzieci Sybiru, których nie znamy
Zabrane z polskich ziem w nieznane
Niby wakacje, ale nie tam gdzie chcieli
Nie tam wybrały.

Rodziców ze łzami w oczach widziały
Nikommu nic złego przecież nie zrobiły
Lalkę i misia w domu zostawiły
Z domu rodzinnego do obcych zabrani
Batem bici i rusyfikowani
Po latach tylko nieliczni
Do kraju wracali.

Nikola Tanona, kl. VIIb

Karolina Łempicka, kl. Va

SYBERYJSKIE DZIECIŃSTWO

Mama bajkę mi czytała
I do snu już utulała
W tę gwieździstą mroźną noc

Tata przy kominku czytał
I o różne sprawy pytał.
Było miło i przyjemnie.
Tak rodzinie i bezpiecznie

Nagle... stukot i wyzwiska
Obcy ludzie, wrzawa, krzyki
„Szybciej...szybciej, otwierajcie!
I swe domy zostawiajcie.”

Potem pociąg, straszny ścisk.
Nie ma wody, zimno jest.
Sroga zima wita nas.
Za twarz szczypie straszny mróz.

Domów pięknych nie ma śladu
Chaty niskie, pieca brak
Tak nam przyszło tutaj żyć.
W biedzie, w chłodzie, pełno łez.

Gdy rodzice szli do pracy
Ze mną siedział starszy brat.
I przytulał mnie tak mocno
Żeby ciepło było nam.

Me pacierze, tak dziecinne
Chciał wysłuchać mądry Pan
Gdy nadzieja już umarła,
Na nasz powrót przyszedł czas.

Inga Choinka-Sawczyńska, kl. Vc

Bachiana Biegaliyew, Kirgistan

NADZIEJA

Wsie sobirajties!
O piątej rano żołdacy wpadli.
Wydarli duszę. Wydarli ciało.
Z czci ograbili...
Bydlęce samopoczucie zaszczepili.
I pozostał chłód.
Chłód w sercu, chód w głowie...
Cisza...Lęk...Płacz...
Wszechogarniająca trwoga.
Boże! Co to będzie?
Boże! Gdzie jesteś?
Boże! Pomocy!

Stukot kół myśli odbiera.
A pociąg wciąż jedzie i jedzie...
A dokąd, a dokąd cierpienie to wiezie?
Białą otchłań Sybiru tęsknota przeszywa.
Wiatr płacz po tajdze roznosi.
A w sercu nadzieja:
Twarda...
Niezlomna...
Polsko! Ojczyzno kochana!

Anna Domańska, kl. VIIIb

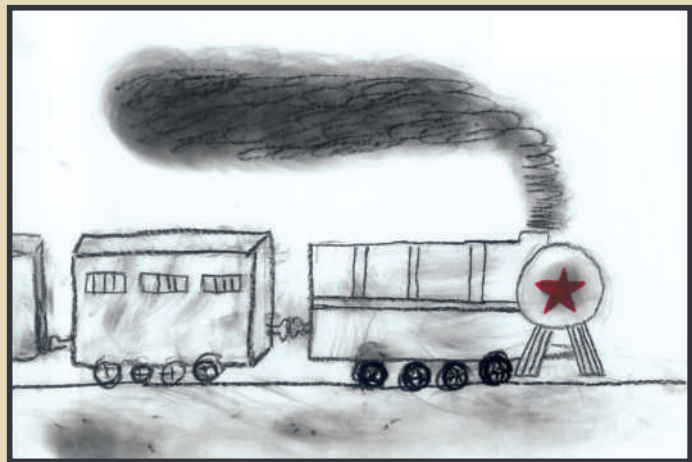
Kornelia Jabłońska, kl. VIIIc

Sogdiana Teshebaeva, Kirgistan

Kanykei Karybekova, Kirgistan

Daria Wróblewska, kl. VIIIc

Martyna Łempicka, kl. Va

Adelina Ajygulova, Kirgistan

Zulkhainar Teshebaev, Kirgistan

Julia Žmudzka, kl. Va

Sandra Popławska, kl. VIIIc

Redakcja:

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Sybiraków
15-459 Białystok, ul. Częstochowska 6a

Wydawca:

Podlaski Oddział Stowarzyszenia „WSPÓLNOTA POLSKA”
15-089 Białystok, ul. Kilińskiego 13

Druk:

Drukarnia Alda
15-277 Białystok, ul. Świętojańska 21

Rysunek na okładce:

Natalia Antonowicz, kl. VIb

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

**Razem
dla Edukacji**
Stowarzyszenie
„Wspólnota Polska”

SYBIRACY

Pamiętamy...

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ